

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ВИКЛАДАННЯ МАГІСТРАМ ГРОМАДСЬКОГО ЗДОРОВ'Я ПРЕДМЕТУ «ЕПІДЕМІОЛОГІЯ РОЗЛАДІВ ПСИХІКИ ТА ПОВЕДІНКИ, САМОГУБСТВ»

Кручаниця В.В., Слабкий Г.О.

Ужгородський національний університет

Ключові слова: громадське здоров'я, магістри, розлади психіки, самогубства, епідеміологія, викладання.

Вступ. Відповідно до освітньої програми підготовки магістрів за спеціальністю Громадське здоров'я та робочої програми навчальної дисципліни «Епідеміологія розладів психіки та поведінки, самогубств» в УжНУ проводиться підготовка магістрів громадського здоров'я до роботи з профілактики у населення розладів психіки та формування саморуйнівної поведінки.

Мета: визначити актуальні питання викладання магістрам громадського здоров'я предмету «Епідеміологія розладів психіки та поведінки, самогубств».

Матеріали та методи. В ході дослідження використано методи контент-аналізу та структурно-логічного аналізу. Матеріалами дослідження стали освітня програма підготовки магістрів за спеціальністю Громадське здоров'я та робоча програма навчальної дисципліни «Епідеміологія розладів психіки та поведінки, самогубств».

Результати. Навчальна дисципліна «Епідеміологія розладів психіки та поведінки, самогубств» викладається під час навчання магістрів на 2 курсі навчання у першому семестрі. На денній формі навчання обсяг навчальної дисципліни становить 14 академічних годин становлять лекції, 16 академічних годин - практичні заняття та 105 годин – самостійна робота; для магістрів заочної форми навчання лекції становлять 10 академічних годин, а самостійна робота – 125 академічних годин.

Начальний процес добре забезпечений навчально-методичними матеріалами, які розміщені на платформі електронного навчання УжНУ.

Метою вивчення навчальної дисципліни «Епідеміологія розладів психіки та поведінки, самогубств» є підготовка фахівців спеціальності 229 Громадське здоров'я за освітнім ступенем магістра відповідно до державних стандартів, встановлених освітньо-кваліфікаційною характеристикою та освітньо-професійною програмою підготовки, ознайомлення з базовими поняттями в питаннях епідеміології та чинників розвитку розладів психіки та поведінки і самогубств та надання населенню медичної допомоги при них, їх профілактики та проводити їх аналіз. Вмінь демонструвати готовність до професійної діяльності у соціальній взаємодії оснований на гуманістичних і етичних засадах; ідентифікувати майбутню професійну діяльність як соціально значущу для здоров'я людини, проводити заходи із профілактики розладів психіки та поведінки і самогубств.

Відповідно до освітньої програми, вивчення дисципліни сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти таких *спеціальних компетентностей*:

здатність оцінювати основні демографічні та епідеміологічні показники, інтерпретувати та порівнювати значення і тенденції зміни основних детермінант, що чинять вплив на здоров'я у розрізі різних груп населення в Україні, європейському регіоні та світі, застосовувати основні поняття та концепції епідеміології та статистики при плануванні, проведенні та інтерпретації результатів досліджень; здатність визначати пріоритети громадського здоров'я, проводити оцінку потреб сфери охорони здоров'я, пропонувати науково обґрунтовані заходи та розробляти відповідні висновки та стратегії; здатність організовувати заходи з нагляду за станом здоров'я населення; здатність формулювати висновки, розробляти прогнози та проводити аналіз впливу різних детермінант на здоров'я населення, визначати потреби різних груп населення щодо здоров'я, базуючись на інформації отриманої із систем епідеміологічного нагляду; здатність розробляти та впроваджувати стратегії, політики та окремі інтервенції у сфері промоції здоров'я, проводити ефективну комунікацію у сфері громадського здоров'я з використання різних каналів та технік комунікації; здатність розробляти засновані на доказах стратегії, політики та інтервенції громадського здоров'я базуючись на методах та підходах громадського здоров'я із залученням зацікавлених сторін та враховуючи необхідність міжсекторальної співпраці; здатність виконувати управлінські функції та організовувати надання послуг у сфері громадського здоров'я, забезпечувати контроль за якістю надаваних послуг на належному рівні; здатність здійснювати адвокацію, комунікацію та соціальну мобілізацію у сфері громадського здоров'я, підтримувати лідерство та залучати і посилювати спільноти з метою збереження і зміцнення здоров'я та благополуччя населення.

На досягнення визначених компетенцій робоча програма включає такі *теми*: основні поняття та терміни, соціальна значимість розладів психіки та поведінки і самогубств серед населення різних категорій; Всесвітня організація охорони здоров'я про проблему розладів психіки та поведінки і самогубств населення та шляхи її рішення; законодавство України з питань надання медичної допомоги населенню при розладах психіки та поведінки; епідеміологія розладів психіки та поведінки населення в провідних країнах світу та Україні; епідеміологія розладів психіки та поведінки населення внаслідок вживання психоактивних речовин; епідеміологія розладів самогубств в провідних країнах світу та Україні; детермінанти розладів психіки та поведінки і самогубств населення в провідних країнах світу та Україні; роль системи громадського здоров'я в рішенні проблем розладів психіки та поведінки і самогубств; система організації медичної допомоги населенню України при розладах психіки та поведінки і самогубств.

Висновки. Вивчення предмету «Епідеміологія розладів психіки та поведінки, самогубств» сприяє підготовці майбутніх спеціалістів громадського здоров'я до ефективної роботи з профілактики та надання допомоги при розладах психіки та формування у населення саморуйнівної поведінки.